

Autisme og ADHD

23. Oktober 2024

Psykolog Mette Albrektsen

Autisme og ADHD

- ▶ Når man både har Autisme og ADHD har man typisk udfordringer inden for de samme områder i hjernen. Man har udfordringer ift. de eksekutive funktioner, som er de funktioner i hjernen, der leder og fordeler arbejdet. Det er også dem, der planlægger hvordan og hvornår du går i gang med arbejdet.

Eksekutive funktioner

- At kunne planlægge, organisere, styre, vedholde og handle.
- At kunne vurdere, justere og være fleksibel i forhold til tænkning, handling og følelser.
- At kunne hæmme og kontrollere impulser og følelser.
- At kunne rette opmærksomhed.
- At få idéer og tage initiativer.

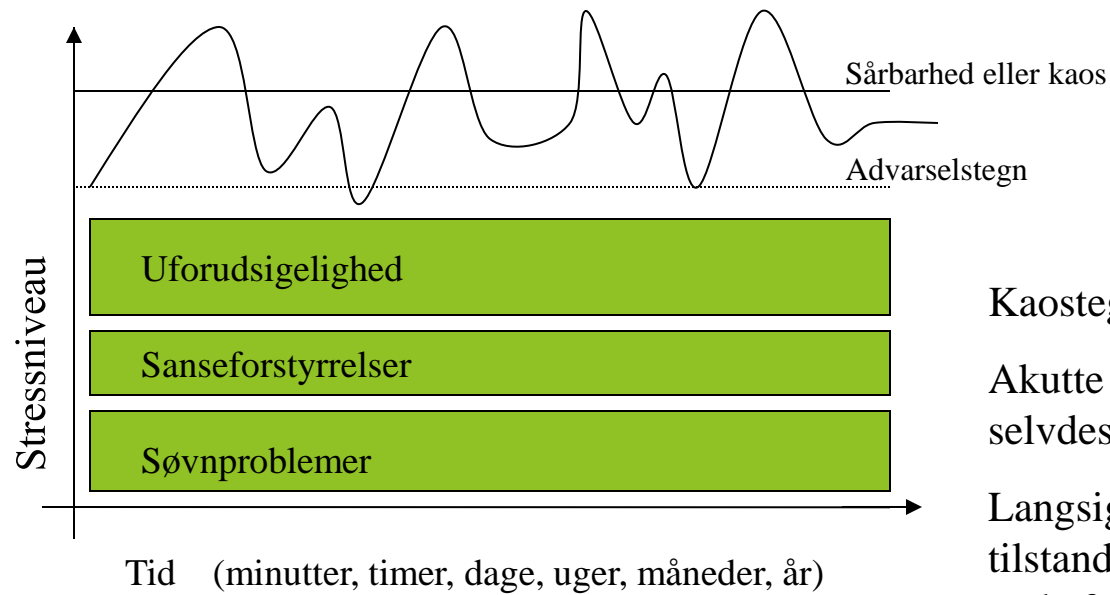
Autisme og ADHD

- ▶ De to diagnoser har dog også modsatrettede symptomer, som kan være årsag til, at hjernen indimellem kæmper med sig selv. ADHD profilen kan være udadvendt, impulsiv og præget af uopmærksomhed, mens autismen kan være overvældet af sansepåvirkninger, have brug for meget faste rutiner, og "at ting er som de plejer".

Autisme og ADHD

- ▶ Når hjernen slås lidt med sig selv og trækker i hver sin retning, opstår der hurtigt stress og angst, som i perioder præger livet med de to følgesvende.

Stress og sårbarhed

Kaostegn: f.eks.

Akutte = uhensigtsmæssig adfærd, selvdestruktiv adfærd, selvmordsforsøg.

Langsigtede = Depression, psykotiske tilstande, spiseforstyrrelser, cutting, tankeforstyrrelser.

Basisstress: f.eks.

- Sanseforstyrrelser
- Søvnforstyrrelser
- Uforudsigelighed

Situationsstress: f.eks.

- Konflikter
- Smerter
- Støj

Advarselstegn: f.eks.

Aggression, irritation, øget sansesensitivitet, tab af færdigheder f.eks. hygiejne, orden, sprog, sociale kompetencer.

Neuchtelein og Dawson, 1984

Autisme og ADHD - Diagnosekriterier

ICD-11

- ▶ Ny diagnosemanual (ICD-11)
- ▶ Niveauinddeling i forhold til hverdagsfunktionalitet
- ▶ 3 niveauer af støttebehov
- ▶ ADHD/hyperkinetisk forstyrrelse
- ▶ Børne/voksen-diagnose

